

RAPPORT 2013:19

HUSARÖ LOTSMUSEUM

Antikvarisk medverkan vid renovering
av Husarö lotsmuseum, Ljusterö socken,
Österåkers kommun, Uppland.

Albin Uller

Järnvägsgatan 25, 131 54 NACKA
Tel vx 08-586 194 00, info 08-586 194 01
Fax 08-32 32 72, E-post museet@stockholmslansmuseum.se

RAPPORT 2013:19

HUSARÖ LOTSMUSEUM

Antikvarisk medverkan vid renovering
av Husarö lotsmuseum, Ljusterö socken,
Österåkers kommun, Uppland.

Albin Uller

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum
Omslagsbild: Foto Albin Uller. LP 201200700.

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Nacka 2013

INNEHÅLL

Administrativa uppgifter	7
Sammanfattning av utförda åtgärder	7
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	7
Utförda åtgärder	8
Avvikelser från arbetshandlingar	18
lakttagelser under renoveringen	18
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	18
Övriga handlingar med relevans för ärendet	18

Administrativa uppgifter

Objekt:	<i>Husarö Lotsmuseum</i>
Socken:	<i>Ljusterö</i>
Kommun:	<i>Österåker</i>
Landskap:	<i>Uppland</i>
Arbetshandlingar:	<i>Åblund Byggnadsvård AB</i>
Länsstyrelsens beslut:	<i>dnr 434-42115-2012, 434-421092012, 434-42110-2012</i>
Byggherre/beställare:	<i>Ester och Gunnar Björklunds stiftelse</i>
Entreprenör:	<i>Åblund Byggnadsvård AB</i>
Antikvarisk medverkan:	<i>Stockholms läns museum genom Albin Uller</i>
Byggnadstid:	<i>2013-05 – 2013-10</i>
Antikvarisk slutbesiktning:	<i>2013-07-05</i>

Sammanfattning av utförda åtgärder

Utvändigt: Det återstående arbetet från förra årets renovering med byte av syll samt en del timmer och delar av pärlspontfasaden på den östra gaveln har avslutats.

Invändigt: I salen har befintlig tapet har hängts om och linoleum mattan har rengjorts och fästs med trälister i skarvarna. Verandan har målats om i en kulör mer lik den ursprungliga. Detta gäller även hallen och trappan som även fått vissa väggar täckta med lumppapp som sedan stänkmålats efter underliggande förlaga. Det sviktande bjälklaget till hallgolvet har åtgärdats. Husets samtliga fönster har renoverats.

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Den Sundströmska lotsgården på Husarö där öns sista mästerlots, Reinhold Sundström bodde, fungerar idag som lotsmuseum. Till gården hör brännhus/tvättstuga, loge, vedbod samt snickarbod. Lotsmuseet har byggts ut och om vid ett flertal tillfällen.

Fig 1. Östra gaveln innan renoveringen. Under vattbrädan är den rötskadade syllen blottlagd.
Foto Albin Uller 2012. Lp201300499.

Fig.2. Lokalt fälld furu redo att användas till timmerlagning. Foto Albin Uller 2013. Lp201300510.

Utförda åtgärder

Utvändigt: Det sedan förra året kvarstående stom- och fasadarbetet på den östra gaveln har avslutats. Lokalt fälld furu användes till timmerstommen och ny pärlspontspanel har spikats upp och målats med röd slamfärg.

Fig 3.
Östra gaveln under renoveringen.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300535.

Fig 4.
Östra gaveln efter avslutad renovering.
Bild från entreprenör. Bild 1.

Fig.5.
Fönster till salen innan renovering.
Foto Albin Uller 2012. Lp201300498.

Fig.6.
Fönster till salen efter renovering.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300532.

Fig.7.
Fönster under renovering. Bild från
entreprenör. Bild 3.

Fig.8.
Salen med tapet och linoleummattan innan renoveringen.
Foto Albin Uller 2012. Lp201300481.

Fig.9
Salen med tapet och linoleummattan under renoveringen.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300513.

Fig.10.
Salen med tapet och linoleummattan efter renoveringen.
Bild från entreprenör. Bild 2.

Samtliga fönster har renoverats. Trots ett kraftigt eftersatt underhåll behövdes inga trälagningar göras. Alla spruckna glas har bytts ut. Linoljekitt och linoljefärg har använts.

Invändigt: I salen har den gamla tapeten endast rengjorts och fästs upp då den satt väldigt löst. Tapeten är daterad till sekelskiftet 1800-1900 och därför togs beslutet att behålla den, trots ett relativt slitet skick, istället för att låta trycka upp en ny version. Även linoleummattan är från förra sekelskiftet. Den låg löst i tre våder men har nu rengjorts och fästs i golvet med hjälp av trälistor för att undvika rörelse och onödigt slitage. Den bortrivna tapetbiten under ena fönstret har ersatts med lumpapp som målats in i samma grundkulör som tapeten. Under fönstret kommer senare en radiator placeras som kommer att skymma lumpappen.

Fig.11.
Golvet och bjälklaget inspekteras. Foto Albin Uller 2013. Lp201300508.

I hallen sviktade golvet pga att en sten under golvbjälklaget hade flyttats ur position. Endast en golvbräda behövde bytas för att komma åt att åtgärda detta.

Under masonitskivorna på väggen hittades lumppapp med stänkmålning monterad direkt på timret. Pappen var i dåligt skick och masoniten återmonterades därför men täcktes med ny lumppapp som stänkmålades i en färgskala lika den ursprungliga. Även trapploppets masonitskivor täcktes med lumppapp och stänkmålades lika hallen. Den lilla tapetväden i hallen var fuktskadad och byttes även den ut mot lumppapp. Stänkmålningen har utförts med limfärg.

Pärilsfonten i hallen, trapploppet och verandan målades i en mer ursprunglig grön kulör som återfanns under den grå/blå. Dörrarna har målats i två olika bruna nyanser. Dörrfodren har målats pärlgrå. Samtliga snickerier är målade med linoljefärg.

Fig.12.
Hallen med masonitskivor och dörrar med befintlig färgsättning. Foto Albin Uller 2012. Lp201300492.

Fig.13.
Hallen med stänkmålad lumpapp samt dörrarnas nya färgsättning. Foto Albin Uller 2013. Lp201300523.

Fig.14.
Trapploppet med fuktskadad tapet och masonitskivor. Foto Albin Uller 2013. Lp201300489.

Fig.15.
Trapploppet med stänkmålad lumpapp. Foto Albin Uller 2013. Lp201300519.

Fig.17.
Hallen innan ommålning.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300491.

Fig.18.
Hallen efter ommålning.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300522.

Fig.19.
Trapploppet innan ommålning.
Foto Albin Uller 2013. Lp201300490.

Fig.20.
Trapploppet efter ommålning. Foto
Albin Uller 2013. Lp201300521.

Fig.21.Verandan efter ommålning. Foto Albin Uller 2013. Lp201300528.

Fig.22.Verandan efter ommålning. Foto Albin Uller 2013. Lp201300529.

Fig.23.Verandan efter ommålning. Bild från entreprenör. Bild 4.

Avvikelser från arbetshandlingar

Inga avvikelser från arbetshandlingar har förekommit.

Iakttagelser under renoveringen

Under masoniten i hallen upptäcktes stänkmålad lumppapp monterad direkt på timmerväggen. Pappen var i dåligt skick men användes som förlaga för den nya stänkmålningen i trapp och hall.

Ursprunglig färg skrapades fram i hallen och bröts sedan fram inför ommålning av snickerierna i hall, trappa och veranda.

Den lilla tapetvåden i hallen var fuktskadad och byttes även den ut mot lumppapp. Stänkmålningen har utförts med limfärg.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Renoveringen utfördes i enlighet med gällande arbetshandlingar och tillstånd. Beslut om avsteg och tillkommande åtgärder genomfördes under fortlöpande dialog med entreprenören. Renoveringen har utförts med god hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

Inga handlingar biläggs rapporten.

